

รายงานการวิจัยในชั้นเรียน

เรื่อง

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนโดยใช้การพัฒนาทักษะ
กระบวนการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนด้วยวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการคิด
เรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา
30201-2003 สาขาวิชา: การบัญชี

โดย

นางอำไพวรรณ สุวรรณชาติ
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
สาขาวิชาการบัญชี

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567

วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

รายงานการวิจัยในชั้นเรียน

เรื่อง

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนโดยใช้การพัฒนาทักษะ
กระบวนการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนด้วยวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการคิด
เรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา
30201-2003 สาขาวิชา: การบัญชี

โดย

นางอำไพวรรณ สุวรรณชาติ
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
สาขาวิชาการบัญชี

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567

วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อผู้วิจัย : อำไพวรรณ สุวรรณชาติ
ชื่อเรื่อง : การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียน โดยใช้การพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนด้วยวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการคิด เรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003
สาขาวิชา : การบัญชี
ปีการศึกษา : 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียน โดยใช้การพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนด้วยวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการคิดเรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003 มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียน โดยใช้การพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนด้วยวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการคิดเรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003 2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการใช้วิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการคิดเรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1/4 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ที่ลงทะเบียนเรียน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 (รหัส 30201-2003) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 6 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบฝึกและแบบทดสอบปฏิบัติการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003 และแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการคิดเรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้คือค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะและแบบทดสอบ เรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน รายวิชาการบัญชีต้นทุน 1 (รหัส 30201-2003) พบว่า ผู้เรียนสามารถทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 90.00

2. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการคิดเรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.61 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพได้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.79 ส่วนข้อที่มีระดับต่ำสุด คือ ผู้เรียนสามารถฝึกเสริมทักษะได้ทั้งในเวลาและนอกเวลาเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.38

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นและทำเป็น โดยครูผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542 : 8-9) ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการอาชีวศึกษาได้กำหนดแนวการจัดการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติถือเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา โดยผู้สอนต้องรู้จักวิเคราะห์งานและวางแผนจัดลำดับการฝึกหัดและฝึกฝนอย่างเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนมีความชำนาญในการใช้ทักษะปฏิบัติ(กรมอาชีวศึกษา , 2542) ดังนั้นการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัย และด้านจิตพิสัย จึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ มีการฝึกปฏิบัติงานจนเกิดความชำนาญ โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงมีการฝึกปฏิบัติคิดเป็น ทำเป็น มีโอกาสเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งในสถานศึกษา ในชุมชน สังคมและภูมิปัญญาในท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์พร้อมในทุกด้าน

จุดประสงค์สำคัญของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงพุทธศักราช 2563 สาขาวิชาการบัญชี มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและทักษะพื้นฐานในวิชาต่าง ๆ และวิชาชีพ มีความสามารถในการวิเคราะห์ วางแผน แก้ปัญหา นำความรู้และทักษะไปใช้ในการประกอบวิชาชีพ โดยมีจรรยาบรรณและมีจิตสำนึกที่ดีต่อองค์กร (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการพัฒนามาตรฐานอาชีพนักบัญชีที่ตอบสนองต่อภาคธุรกิจอุตสาหกรรม (กุสุมา คำพิทักษ์ และคณะ , 2552) พบว่าในการปฏิบัติงานของนักบัญชีที่ปฏิบัติงานในภาคธุรกิจอุตสาหกรรมต้องมีสมรรถนะในด้านการวางแผนและควบคุมการเงิน การตรวจสอบ

ภายใน การจัดทำและนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจ จริยธรรมของนักบัญชี และความรู้ทักษะพื้นฐานด้านบัญชีที่ต้องใช้ในการประกอบอาชีพ

การจัดการเรียนการสอนเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาการเรียนรู้ แต่ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของไทยโดยสถาบันวิชาการในระดับชาติและระดับนานาชาติหลายสถาบัน ต่างให้ผลที่บ่งชี้อย่างสอดคล้องกันถึงความตกต่ำของคุณภาพการศึกษาของไทย การปรับปรุง พัฒนาการศึกษาดังกล่าวต้องอาศัยความร่วมมือและการรวมพลังจากหลายฝ่าย ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมกันค้นหายุทธศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพเพื่อสนับสนุนการปฏิรูปการเรียนรู้ให้บรรลุผลตามความมุ่งหวัง การจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) เป็นกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานของกลุ่มคนที่เกิดการรวมตัว รวมใจรวมพลัง ร่วมมือกันในการช่วยเหลือ แนะนำ ให้กำลังใจกันเพื่อทำงานร่วมกันและสนับสนุนซึ่งกันและกัน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดผลดีมีคุณภาพ

จากความสำคัญของการบัญชีและเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2563 ได้กำหนดรายวิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัส 30201-2003 เป็นวิชาชีพหลักที่มุ่งเน้นมาตรฐานวิชาชีพให้ผู้เรียนมีทักษะในการปฏิบัติการบัญชีในธุรกิจอุตสาหกรรม โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้มีความเข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับบัญชีต้นทุน การจำแนกประเภทต้นทุนและวงจรระบบบัญชีต้นทุน มีทักษะในการบันทึกบัญชีต้นทุนวัตถุดิบ ค่าแรงงาน ค่าใช้จ่ายในการผลิต การปันส่วนต้นทุน การบันทึกบัญชีต้นทุนงานสั่งทำ ของเสีย ของมีค่าหนี เศษวัสดุ และบัญชีต้นทุนตามกิจกรรม รวมทั้งเห็นคุณค่าของระบบบัญชีต้นทุน

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนในสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่สอนรายวิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003 ตระหนักดีว่าผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้แตกต่างกันมาก ผู้สอนต้องใช้ความพยายามในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดประสงค์และเกิดผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานที่กำหนด มุ่งเน้นกระบวนการให้ผู้เรียนได้พัฒนาในด้านการคิด การวิเคราะห์ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ แต่ด้วยวิชาด้านการบัญชีเป็นวิชาที่เข้าใจยาก ทั้งเนื้อหาทฤษฎีและปฏิบัติ มีความซับซ้อน ครูผู้สอนจึงให้ความสำคัญอย่างมากในการถ่ายทอดความรู้ การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ สามารถปฏิบัติงานได้รวมทั้งมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ตามสภาพแวดล้อมมาของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

จากความสำคัญและปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นที่ต้องพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน เอกสารประกอบการเรียนก็

เป็นสื่อการเรียนรู้ที่สำคัญประเภทหนึ่งซึ่งสามารถใช้สำหรับประกอบการสอนของครูและประกอบการเรียนของผู้เรียน ผู้วิจัยจึงได้จัดทำสื่อการเรียนการสอนประเภทแบบฝึกทักษะรายวิชาการบัญชีต้นทุน 1 (รหัส 30201-2003) ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2563 ขึ้น โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การลงมือทำหรือปฏิบัติ ซึ่งต้องอาศัยความรู้ ความคิดหรือประสบการณ์ ต้องมีการดำเนินการอย่างเป็นลำดับขั้นตอน หรือเป็นกระบวนการ แบบฝึกปฏิบัติ กิจกรรมการเรียนรู้ และแบบทดสอบ ที่จะช่วยในด้านการฝึกฝนทักษะของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันของผู้สำเร็จการศึกษาจากระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและจากระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์สามารถนำความรู้ไปใช้ในการศึกษาต่อและเข้าสู่อาชีพในอนาคตต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียน โดยการใช้การพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนด้วยวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการคิดเรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการใช้วิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการคิดเรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียน โดยการใช้การพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนด้วยวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการคิดเรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003 มีความก้าวหน้าทางการเรียนสูงกว่าร้อยละ 70
2. ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการใช้วิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการคิดเรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003 อยู่ในระดับมาก

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1/4 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการบัญชีต้นทุน 1 (รหัส 30201-2003) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 6 คน
2. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ เนื้อหาวิชาการบัญชีต้นทุน 1 (รหัส 30201-2003) เรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน
3. ตัวแปรที่ศึกษาวิจัยคือ
 - 3.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการคิดเรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003
 - 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนโดยใช้การพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนด้วยวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการคิดเรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003
 - 3.2.2 ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนด้วยวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการคิดเรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003
4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566
5. สถานที่ที่ใช้ในการวิจัย คือ วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. วิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการคิดเรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003 หมายถึง วิธีการสอนโดยใช้แบบฝึกเน้นกระบวนการคิดเรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003 ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2563
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนของผู้เรียนที่ได้จากการใช้แบบฝึกและแบบทดสอบกระบวนการคิดเรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. แบบทดสอบ หมายถึง แบบทดสอบกระบวนการคิดเรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. แบบสอบถาม หมายถึง แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อใช้วิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการคิดเรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประเมินค่ามี 5 ระดับ

5. ผู้เรียน หมายถึง ผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1/4 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 และลงทะเบียนเรียนรายวิชาการบัญชีต้นทุน 1 (รหัส 30201-2003)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้เรียนสามารถคิดอย่างเป็นระบบ มีแบบแผน มีวิจารณญาณ เรียนรู้ได้ดีขึ้น
2. ผู้เรียนสามารถคิดได้อย่างเป็นระบบ มีความคิดรวบยอด แก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง
3. ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการคิด สามารถเรียนรู้ได้ง่าย ทำให้ผู้สอนใช้เวลาในการอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจได้น้อยลง และสามารถต่อยอดทางความคิดได้ง่ายขึ้น
4. ผู้เรียนคิดเป็น รู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเอง ทำให้ปัญหาด้านพฤติกรรมน้อยลง เกิดบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ที่ในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รายงานศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนโดยใช้การพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนด้วยวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการคิดเรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า เอกสารตำรา ตลอดจนบททวนแนวคิดทฤษฎี เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

1. หลักสูตรรายวิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัส 30201-2003
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน
3. แนวคิดเกี่ยวกับแบบฝึกทักษะ
4. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรรายวิชา การบัญชีต้นทุน 1 รหัส 30201-2003

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2563 ได้กำหนดจุดประสงค์รายวิชา มาตรฐานรายวิชา และคำอธิบายรายวิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัส 30201-2003 ไว้ดังนี้

จุดประสงค์รายวิชา เพื่อให้

1. เข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ แนวคิดเกี่ยวกับบัญชีต้นทุน การจำแนกประเภทต้นทุนและวงจรระบบบัญชีต้นทุน
2. มีทักษะในการบันทึกบัญชีต้นทุนการผลิต การปันส่วนต้นทุน ต้นทุนงานสั่งทำ ของเสียของมีค่า หัก เศษซาก และต้นทุนฐานกิจกรรม ตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป
3. มีคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ และมีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ

สมรรถนะรายวิชา

1. แสดงความรู้เกี่ยวกับหลักการบัญชีต้นทุน
2. ปฏิบัติงานตามกระบวนการบัญชีต้นทุนงานสั่งทำ ตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ แนวคิดเกี่ยวกับบัญชีต้นทุน การจำแนกประเภท ต้นทุน ระบบบัญชีต้นทุน การบันทึกบัญชีวัตถุดิบ ค่าแรงงาน ค่าใช้จ่ายการผลิต บัญชีต้นทุนงานสั่งทำ วิธีการบัญชีเกี่ยวกับของเสีย ของมีค่าหนี เศษซาก และบัญชีต้นทุนฐานกิจกรรม

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน

ความหมายของการจัดการเรียนการสอน

มีผู้ให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอน ที่คล้ายคลึงกันดังนี้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2546 : 72) ให้ความหมายการเรียนการสอน หมายถึง การปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการกระทำทุกสิ่งทุกอย่างที่จัดขึ้นจากความร่วมมือระหว่างผู้สอนและผู้เรียน เพื่อให้การสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและการเรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุสู่จุดประสงค์การสอนที่กำหนดไว้

อรทัย มุลคำ และสุวิทย์ มุลคำ (2544 : 11) ได้ให้ความหมายการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมประสบการณ์หรือสถานการณ์ใด ๆ ที่มีความหมายกับผู้เรียน ได้ลงมือปฏิบัติและปฏิสัมพันธ์กับสิ่งเหล่านี้ด้วยตนเอง โดยการสังเกต วิเคราะห์ ปฏิบัติ สรุป เพื่อสร้างนิยามความหมายและผลดีต่อความรู้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดการเรียนรู้ทุกด้านอย่างสมดุล

ชาติชาย พิทักษ์ธนาคม (2554 : 236 – 237) การเรียนการสอน หมายถึง การปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อให้การสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและการเรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุสู่จุดประสงค์การสอนที่กำหนดไว้

ไสว พักขาว (2544 : 18) ให้ความหมายการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่มีการวางแผนเพื่อจัดสภาพการณ์ให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งในระหว่างการปฏิสัมพันธ์นั้นผู้สอนก็จะได้เรียนรู้จากผู้เรียนด้วย

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ หรือการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนซึ่งกำหนดขึ้นโดยผู้สอนเพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้โดยมีการจัดกระบวนการที่เหมาะสมสอดคล้องกับลักษณะเนื้อหาวิชาและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ชาติชาย พิทักษ์ธนาคม (2544 : 238) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ไว้ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อมกัน
2. เพื่อสนองความสามารถ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียนทุกคน ซึ่งแต่ละคนจะมีแตกต่างกัน
3. เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนเรียนด้วยความเพลิดเพลิน ไม่เกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายในการเรียน
4. เพื่อสนองเจตนารมณ์ของหลักสูตร ให้ผู้เรียนได้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นและเกิดทักษะกระบวนการ
5. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก และมีส่วนร่วมในการเรียน ผู้สอนจึงควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกครั้ง เพื่อประโยชน์แก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ

นอกจากนี้ ไสว พิภพขาว (2544 : 25 – 26) ได้กล่าวว่าจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดีนั้น จะทำให้เกิดสิ่งต่อไปนี้

1. ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยความหมายและมีเป้าหมาย
2. ผู้เรียนได้ใช้วิธีการเรียนรู้แบบ “ฉลาดรู้”
3. ผู้เรียนมีการพัฒนาการเรียนรู้ที่จะทำให้รู้จริง รู้แจ้ง รู้ลึกซึ้งและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
4. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของการรู้จักตนเอง การผสมผสานในศาสตร์ต่าง ๆ และใช้อย่างมีคุณธรรม เพื่อพัฒนาชีวิตและสังคม
5. ผู้เรียนมีการพัฒนาอย่างสมดุล ในคุณลักษณะทางกาย ปัญญา คุณธรรมและทักษะการใช้ชีวิต

จากจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดีจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเรียนรู้ด้วยความสุข

หลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542 : 7) ได้กล่าวถึง หลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญความยึดหลักดังต่อไปนี้

1. การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ควรเป็นไปอย่างมีชีวิตชีวา ดังนั้น ผู้เรียนควรมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน

2. การเรียนรู้เกิดขึ้นได้จากแหล่งต่าง ๆ กัน มิใช่จากแหล่งใดแหล่งหนึ่งเพียงแหล่งเดียว ประสบการณ์ ความรู้สึกนึกคิด ของแต่ละบุคคลถือว่าเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ

3. การเรียนรู้ที่ดี จะต้องเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการสร้างความรู้ความเข้าใจด้วยตนเอง จึงจะช่วยให้ผู้เรียนจดจำและสามารถใช้การเรียนรู้นั้นให้เป็นประโยชน์ได้ การเรียนที่ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบด้วยตนเอง มีส่วนช่วยให้เกิดความเข้าใจลึกซึ้งและจดจำได้ดี

4. การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้มีความสำคัญ หากผู้เรียนเข้าใจและมีทักษะในเรื่อง กระบวนการเรียนรู้แล้ว จะสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และคำตอบต่าง ๆ ที่ตนสนใจได้

5. การเรียนรู้ที่มีความหมายแก่ผู้เรียน คือ การเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ (2544 : 4) ได้กล่าวถึง การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญว่า ต้องมีลักษณะ ดังนี้

1. ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนสร้างความรู้เอง (Construction)
2. ผู้สอนต้องใช้กระบวนการ (Process) คือ กระบวนการคิด (Thinking Process) และ กระบวนการกลุ่ม (Group Process) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง
3. ผู้สอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างแท้จริง (Participatory)
4. ผู้สอนสร้างบรรยากาศเอื้อต่อการเรียน ทั้งบรรยากาศด้านร่างกายและจิตใจ เพื่อให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุข (Happy Learning)
5. ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลทั้งทักษะ กระบวนการ เนื้อหาสาระ ซึ่งเป็นการประเมินตามสภาพจริง
6. ผู้สอนพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (Application)
7. ผู้สอนเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) คือ เป็นผู้จัดประสบการณ์รวมทั้งสื่อ เพื่อให้ผู้เรียนใช้เป็นแนวทางสร้างความรู้ด้วยตนเอง ครูผู้สอนที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกนั้นมีบทบาท ดังนี้
 - 7.1 เป็นผู้เสนอ (Presenter)
 - 7.2 เป็นผู้สังเกต (Observer)
 - 7.3 เป็นผู้ถามคำตอบ (Question Asker)
 - 7.4 เป็นผู้ให้การเสริมแรง (Reinforces)
 - 7.5 เป็นผู้แนะนำ (Director)
 - 7.6 เป็นผู้ให้ข้อมูลย้อนกลับ (Reflector)
 - 7.7 เป็นผู้จัดบรรยากาศ (Atmosphere Organizer)

7.8 เป็นผู้จัดระบบ (Organizer)

7.9 เป็นผู้แนะแนว (Guide)

7.10 เป็นผู้ประเมิน (Evaluation)

แนวคิดเกี่ยวกับชุดฝึกทักษะ

1. ความหมายของชุดฝึก

ชุดฝึกอาจใช้คำอื่นที่แตกต่างกัน เช่น ชุดฝึกทักษะ แบบฝึกทักษะ แบบฝึกปฏิบัติ หรือแบบฝึกหัดฝึกทักษะนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลายดังนี้

จินตนา ไบกาซูยี (ม.ป.ป. : 27) กล่าวว่าชุดฝึกทักษะคือ เป็นสื่อการเรียนการสอนชนิดหนึ่งที่มีมุ่งให้ผู้เรียน ได้ทบทวนความเข้าใจ และพัฒนาทักษะ ตลอดจนเจตคติ เรื่องใดเรื่องหนึ่ง ทำให้ผู้เรียนมีความชัดเจนแม่นยำและเกิดความชำนาญในการปฏิบัติมากขึ้น ทั้งนี้โดยมีการวางแผนการฝึกทักษะไว้อย่างเป็นระบบ

ศศิธร รัชฎ์ลักษณานันท์ (อ้างถึงใน รุ่งอรุณ จงแสง , 2551 :11) ให้ความหมายชุดฝึกเสริมทักษะว่าหมายถึง ชุดฝึกเสริมทักษะที่ใช้ฝึกความเข้าใจ ฝึกทักษะต่าง ๆ และทดสอบความสามารถของนักเรียนตามบทเรียนที่ครูสอนว่านักเรียนเข้าใจและสามารถนำไปใช้ได้มากน้อยเพียงใด

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (อ้างถึงใน รุ่งอรุณ จงแสง , 2551 :11) กล่าวว่า ชุดฝึกปฏิบัติ หมายถึง สิ่งที่นักเรียนจะต้องใช้ควบคู่ไปกับการเรียน มีลักษณะเป็นแบบฝึกครอบคลุมกิจกรรมการเรียนที่ผู้เรียนพึงกระทำจะแยกเป็นแต่ละหน่วย หรือรวมเป็นเล่มก็ได้

กฤษยา แสงเดช (อ้างถึงใน รุ่งอรุณ จงแสง , 2551 :11) ที่สรุปไว้ว่า ชุดฝึกหรือแบบฝึกคือ สื่อการเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่ใช้ฝึกทักษะให้กับผู้เรียนหลังจากเรียนจบเนื้อหา

ชวสร ดิษฐ์ชยา (อ้างถึงใน รุ่งอรุณ จงแสง , 2551 :11) สรุปความหมาย ชุดฝึก คือ งานหรือกิจกรรมที่ครูสร้างขึ้น โดยมีรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย มีจุดมุ่งหมายเพื่อฝึกให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้นและช่วยฝึกทักษะต่าง ๆ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง อาจจะทำให้ให้นักเรียนทำแบบฝึกขณะเรียน หรือหลังจากจบบทเรียนไปแล้วก็ได้

ลักขณา นันตาทาศ (อ้างถึงในทัศนชัย เก่งกำลังพล และคณะ , 2553 :58) ได้ให้ความหมายของชุดฝึกหรือชุดการสอนไว้ว่าชุดฝึกหรือชุดการสอนได้นำเอาสื่อการสอนหลายอย่างมาสัมพันธ์กันและมีคุณค่าเสริมซึ่งกันและกันอย่างมีระบบ สื่อการสอนอย่างหนึ่ง อาจสอนเพื่อสร้างความสนใจในขณะที่อีกอย่างหนึ่งใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหา และอีกอย่างหนึ่งเพื่อ

ก่อให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งและป้องกันการเข้าใจผิด

ปิยะพงษ์ สุริยะพรหม (อ้างถึงในทัศนชัย เก่งกำลังพล และคณะ , 2553 :58) ได้ให้ความหมายของชุดฝึกหรือชุดการสอนว่าหมายถึง รูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้สื่อต่างๆ หลายชนิดเป็นองค์ประกอบเพื่อก่อให้เกิดความสมบูรณ์ในตัวเอง ลักษณะของชุดฝึกหรือชุดการสอนก็จะแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ของการสร้างเพื่อให้ผู้ใช้บรรลุเป้าหมาย การเรียนที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุวรรณา โสดาราช (2542: 29) กล่าวว่า แบบฝึก คือ แบบฝึกหัดหรือชุดฝึกที่ครูให้นักเรียนใช้เพื่อให้มีทักษะเพิ่มขึ้น หลังจากที่ได้เรียนรู้เรื่องกิจกรรมที่น่าสนใจและสนุกสนาน

จุฬารณ กงกลีน (2546: 45) ให้ความหมายว่า แบบฝึกหรือแบบฝึกปฏิบัติ คือ สื่อการเรียนการสอนที่สร้างขึ้น เพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมได้ฝึกฝนและลงมือปฏิบัติตามความรู้ความเข้าใจที่ได้เรียน ซึ่งจะนำไปสู่การค้นพบวิธีการ หลักการและกระบวนการปฏิบัติด้วยตนเอง ครุมีหน้าที่คอยชี้แนะและอำนวยความสะดวกให้ ดังนั้นแบบฝึกปฏิบัติจึงมีความสำคัญต่อผู้เรียนเป็นอย่างมากในการเรียนรู้

อรวรรณ ศรีลิขิตตานนท์ (2542: 25) กล่าวว่า แบบฝึก คือ แบบฝึกหัด หรือชุดฝึกที่ครูจัดให้นักเรียนได้ฝึกตอบและเสริมทักษะ หลังจากที่ได้เรียนรู้เรื่องนั้นๆ มาแล้วแต่ละแบบฝึกจะต้องพยายามฝึกให้ได้ตรงตามจุดประสงค์ที่วางไว้

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544: 2) แบบฝึกหรือแบบฝึกหัด คือ สื่อการเรียนการสอนชนิดหนึ่งที่ใช้ฝึกทักษะให้กับผู้เรียน หลังจากเรียนจบเนื้อหาในช่วงหนึ่งๆ เพื่อฝึกฝนให้เกิดความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งเกิดความชำนาญในเรื่องนั้นๆ อย่างกว้างขวางมากขึ้น

สมใจ สมคิด (2547: 9) ให้ความหมายว่า แบบฝึกหรือแบบฝึกปฏิบัติ หมายถึง สื่อการเรียนการสอนชนิดหนึ่งที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างทักษะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยตนเอง ได้ฝึกทักษะเพิ่มเติมจากเนื้อหาโดยครูเป็นผู้แนะนำ ช่วยเพิ่มพูนความรู้แก่นักเรียน ดังนั้นแบบฝึกจึงมีความสำคัญต่อผู้เรียนไม่น้อยในการช่วยสร้างเสริมทักษะ เกิดการเรียนรู้ และเข้าใจได้เร็วขึ้น กว้างขวางขึ้น ทำให้การสอนของครูและการเรียนของนักเรียนประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายของชุดฝึกหรือแบบฝึกที่ได้มีผู้กล่าวมาข้างต้นนั้น สรุปได้ว่า ชุดฝึก หรือแบบฝึกทักษะ หรือแบบฝึกหัดฝึกทักษะ หมายถึง สื่อการเรียนการสอนชนิดหนึ่ง ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างทักษะปฏิบัติ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง

เพื่อทบทวนความรู้ แล้วฝึกปฏิบัติ จนผู้เรียนเกิดทักษะ มีความเข้าใจได้เร็วขึ้น และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียนให้เป็นไปตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดฝึก

การสร้างนวัตกรรมแบบฝึกจำเป็นต้องคำนึงถึง และยึดหลักทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยา การเรียนรู้จะได้ผลดีต้องใช้แบบฝึกที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน เพื่อให้มีประสิทธิภาพสำหรับการนำไปใช้ฝึก ซึ่งการสร้างแบบฝึกจะต้องศึกษาหลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมนั้น เพื่อสร้างนวัตกรรมได้อย่างถูกต้องและมีคุณภาพ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกยึดหลักทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยา ดังนี้ (จิรพรรณ โยธาปาน , 2551: 10-11)

1. กฎการเรียนรู้ของธอร์นไคค์ เป็นกฎแห่งการฝึก (law of exercise) กล่าวไว้ว่า สิ่งใดก็ตาม ที่มีการฝึกหัดหรือกระทำบ่อยๆ จะทำให้ผู้ฝึกหัดมีความคล่องแคล่วและสามารถทำได้ดี (law of use) ในทางตรงกันข้ามสิ่งใดที่ไม่ได้รับการฝึกหัดหรือทอดทิ้งไปนานแล้วย่อมจะทำให้ทำได้ไม่ดี (law of disuse)

2. ความแตกต่างระหว่างบุคคลนักเรียนแต่ละคนมีความรู้ ความถนัด ความสามารถและความสนใจต่างกัน ฉะนั้นในการสร้างแบบฝึกหัด จึงควรพิจารณาถึงความเหมาะสม คือไม่ยากและไม่ง่ายจนเกินไป และควรมีหลายๆ แบบ

3. การจูงใจผู้เรียน โดยการจัดแบบฝึกหัดจากง่ายไปหายาก เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ซึ่งจะทำให้เกิดผลสำเร็จในการฝึกและช่วยยั่วยุให้ติดตามต่อไปใช้ และแบบฝึกสั้นๆ เพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย

นอกจากนี้พื้นฐานในการสร้างแบบฝึกปฏิบัติจะมีความสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ที่สำคัญ เช่น ทฤษฎีการเชื่อมโยง (connection theory) ของธอร์นไคค์ ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองของผู้เรียนในแต่ละขั้นอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยการเรียนรู้ 3 กฎ ดังนี้

1. กฎแห่งความพร้อม (law of readiness) กล่าวถึง สภาพความพร้อมของผู้เรียน ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ถ้าร่างกายเกิดความพร้อมแล้วได้กระทำย่อมเกิดความพึงพอใจ แต่ถ้ายังไม่พร้อมที่จะทำแล้วถูกบังคับให้กระทำ ทำให้เกิดความไม่พึงพอใจ

2. กฎแห่งการฝึกหัด (law of exercise) กล่าวถึง การสร้างความมั่นคงของการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองที่ถูกต้อง โดยการฝึกหัดกระทำซ้ำบ่อยๆ ย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ได้นานและคงทนถาวร

3. กฎแห่งผลที่พึงพอใจ (law of effect) กล่าวถึง ผลที่ได้รับเพื่อแสดงพฤติกรรม การเรียนรู้แล้วว่า ถ้าได้รับผลที่พึงพอใจย่อมอยากเรียนต่อไปอีก แต่ถ้าได้รับผลที่ไม่พึงพอใจ ก็ไม่ ยากที่จะเรียนรู้หรือเกิดความเบื่อหน่าย

นอกจากนี้ยังมี ทฤษฎีเสริมแรง (reinforcement theory) ของสกินเนอร์ (Skinner) ที่ เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นปฏิกิริยาสะท้อนหลังจากเกิดกระบวนการของสิ่งเร้าและการตอบสนอง ใจความสำคัญของทฤษฎีสรุปได้ดังนี้

1. การเสริมแรง (reinforcement) เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการตอบสนองหรือ พฤติกรรมการเรียนรู้ โดยมีลักษณะทางการสอนและการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กันมากขึ้น โดยเฉพาะ พฤติกรรมที่เกิดความพึงพอใจ ผู้สอนจึงจะต้องหาวิธีการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความอยากรู้อยากเรียน มากที่สุด

2. การฝึกฝน (practice) ได้แก่ การให้ทำแบบฝึกหัดหรือการฝึกซ้ำเพื่อให้ทักษะใน การแก้ไขปัญหามา

3. การรู้ผลกระทำ (feedback) ได้แก่ การที่สามารถให้ผู้เรียนได้รู้ผลการฝึกปฏิบัติ หน้าที่ได้ทันที เพื่อจะทำให้ผู้เรียนได้รับพฤติกรรมได้ถูกต้อง อันเป็นหนทางเรียนรู้ที่ดี

4. การสรุปเป็นกฎเกณฑ์ (generalization) ได้แก่ การจัดประสบการณ์ต่างๆ ที่ สามารถสร้างความคิดรวบยอด (concept) จนกระทั่งสรุปกฎเกณฑ์ที่จะนำไปใช้ได้

3. ความสำคัญของชุดฝึกทักษะ

ชุดฝึกทักษะช่วยทำให้ผู้เรียนทบทวนความเข้าใจ และฝึกฝนทักษะสำหรับการเรียนรู้ ในแขนงวิชาใด วิชาหนึ่ง ทำให้ความรู้ความเข้าใจและทักษะเหล่านั้นได้รับการพัฒนามากขึ้น การ ฝึกจะทำให้พันธะ (Bond) ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองมั่นคงขึ้น

4. ประโยชน์ของชุดฝึกทักษะ

ชุดฝึกหรือชุดการสอนอาจกล่าวได้ว่าเป็นการใช้สื่อประสมที่ช่วยให้ผู้เรียนมี ประสบการณ์จากประสาทสัมผัสที่ผสมผสานกันแล้ว ก็ยังช่วยให้นักเรียนค้นพบวิชาการที่จะเรียน ในสิ่งที่ต้องการได้ด้วยตนเอง

บุญเกื้อ คอรวาเวช (อ้างถึงในทัศนชัย เก่งกำลังพล และคณะ , 2553 :60) กล่าวถึง ประโยชน์ของชุดฝึกหรือชุดการสอนว่า

1. ส่งเสริมการเรียนรู้แบบรายบุคคล ผู้เรียนได้ตามความสามารถ ความสนใจตาม เวลาและโอกาสที่เหมาะสมของแต่ละคน

2. ช่วยขจัดปัญหาการขาดแคลนครู เพราะชุดฝึกหรือชุดการสอนช่วยให้ผู้เรียนได้ ด้วยตนเองหรือต้องการความช่วยเหลือจากผู้สอนเพียงเล็กน้อย

3. ช่วยในการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพราะผู้เรียนสามารถนำเอาชุดฝึกหรือชุดการสอนไปใช้ได้ทุกสถานที่และทุกเวลา

4. ช่วยลดภาระและช่วยสร้างความพร้อมและความมั่นใจให้แก่ครูเพราะชุดฝึกหรือชุดการสอนผลิตไว้เป็นหมวดหมู่ สามารถนำไปใช้ได้ทันที

5. เป็นประโยชน์ในการสอนแบบศูนย์การเรียน

6. ช่วยให้ครูวัดผลผู้เรียนได้ตรงความมุ่งหมาย

7. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจ แสวงหาความรู้ด้วยตนเองและมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

8. ช่วยให้ผู้เรียนจำนวนมากได้รับความรู้แนวเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ

9. ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักเคารพ นับถือ ความคิดเห็นของผู้อื่น

4. ขั้นตอนการสร้างชุดฝึกทักษะ

ชุดฝึกทักษะมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาปัญหาของผู้เรียน โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายจุดประสงค์

2. วิเคราะห์เนื้อหาที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่เป็นปัญหา จัดลำดับความรุนแรงของปัญหาเลือกแก้ปัญหาที่จำเป็น และเร่งด่วนที่สุด หรือปัญหาที่อาจส่งผลต่อการเรียนรู้ในเรื่องต่อไป หรือระดับที่สูงขึ้นไป

3. กำหนดจุดประสงค์ในการแก้ปัญหา

4. ศึกษาทฤษฎี และหลักการทางจิตวิทยาการเรียนรู้ ตลอดจนรูปแบบ และขั้นตอนของการสร้างชุดฝึกทักษะ

5. ลงมือสร้างชุดฝึกทักษะซึ่งประกอบด้วยบัตรฝึกทักษะเป็นเรื่อง ๆ ย่อย ๆ บัตรอ้างอิง (บัตรเฉลย) แบบทดสอบ ได้แก่ แบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน แบบทดสอบระหว่างการฝึกทักษะ

6. นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสม

7. ทดลองใช้ เพื่อหาข้อบกพร่อง และปรับปรุงประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ

8. ปรับปรุงแก้ไข

9. รวบรวมและจัดพิมพ์เป็นฉบับที่สมบูรณ์

5. การประเมินประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ

การหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะมี 3 ขั้นตอนคือ

1. ขั้นตอนทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง ในขั้นนี้ดำเนินการเพื่อหาข้อบกพร่องของชุดฝึกทักษะในลักษณะต่าง ๆ เช่น ความถูกต้องของเนื้อหา ความถูกต้องทางภาษา ความถูกต้องของตัวเลข ความเหมาะสมของการจัดวางรูปแบบในแต่ละหน้า การจัดลำดับของเนื้อหา เป็นต้น
2. ขั้นตอนทดลองกับกลุ่มย่อย ประมาณ 5-10 คน หลังจากที่ได้ปรับปรุงตามที่ค้นพบข้อบกพร่องในขั้นที่ 1 แล้วก็นำไปทดลองต่อโดยในขั้นกลุ่มย่อยนี้ นอกจากจะเป็นการหาจุดบกพร่องของชุดฝึกทักษะแล้ว ยังดำเนินการเหมือนกับการใช้สอนจริง คือ ทดสอบก่อนเรียน ฝึกทักษะ และทำแบบทดสอบหลังเรียน ประเมินความคิดเห็นของนักเรียนต่อชุดฝึกทักษะ
3. ขั้นตอนทดลองในภาคสนาม หลังจากที่ได้ดำเนินการปรับปรุงแล้วก็นำไปใช้สอนในห้องเรียนจริง ขั้นตอนการดำเนินการเหมือนในขั้นที่ 2

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

1. ความหมายของความพึงพอใจ (สำนักบริการข้อมูลและสารสนเทศ มหาวิทยาลัยรามคำแหง , 2555)

ความพึงพอใจ (satisfaction) เป็นทัศนคติที่เป็นนามธรรมไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ การที่เราจะทราบว่า บุคคลมีความพึงพอใจหรือไม่ สามารถสังเกตโดยการแสดงออกที่ค่อนข้างสลับซับซ้อน จึงเป็นการยากที่จะวัดความพึงพอใจโดยตรง แต่สามารถวัดได้โดยทางอ้อมจากการวัดความคิดเห็นของบุคคลเหล่านั้น และการแสดงความคิดเห็นนั้นจะต้องตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง จึงจะสามารถวัดความพึงพอใจนั้นได้ ราชบัณฑิตยสถาน (2546) กล่าวว่าคำว่า “พึง” เป็นคำช่วยกริยาอื่น หมายความว่า “ควร” เช่น พึงพอใจ หมายความว่า พอใจ ชอบใจ และคำว่า “พอ” หมายความว่า เท่าที่ต้องการ เต็มความต้องการ ถูกชอบ เมื่อนำคำสองคำมาผสมกัน “พึงพอใจ” จะหมายถึง ชอบใจ ถูกใจตามที่ต้องการ ได้มีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้หลายคนดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546, หน้า 775) ได้ให้ความหมายของคำว่า ความพึงพอใจ หมายถึง พอใจ ชอบใจ

อุทัยพรรณ สุขใจ (2544, หน้า 7) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า เป็นความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยอาจจะเป็นไปโดยเชิงประเมินค่าว่า ความรู้สึกหรือทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้นเป็นไปในทางบวกหรือทางลบ

กาญจนา อรุณสุขรุจิ (2546, หน้า 5) กล่าวว่า ความพึงพอใจของมนุษย์เป็นการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เป็นนามธรรม ไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ การที่เรา จะทราบว่า บุคคลมีความพึงพอใจหรือไม่ สามารถสังเกต โดยการแสดงออกที่ค่อนข้างสลับซับซ้อน และต้องมี สิ่งเร้าที่ตรงต่อความต้องการของบุคคล จึงจะทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ ดังนั้นการสร้างสิ่งเร้าจึง เป็นแรงจูงใจของบุคคลนั้นให้เกิดความพึงพอใจในงานนั้น

Wallerstein (1971, p. 256) ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมายและอธิบายว่า ความ-พึงพอใจเป็น ขบวนการทางจิตวิทยาไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน แต่สามารถคาดคะเนได้ว่ามีหรือไม่มี จากการ สังเกตพฤติกรรมของคนเท่านั้น การที่จะทำให้คนเกิดความพึงพอใจจะต้องศึกษาปัจจัยและ องค์ประกอบที่เป็นสาเหตุของความพึงพอใจนั้น

Ruth and Murali (2001, p. 1) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า เป็นเงื่อนไขที่ ส่งเสริมการพัฒนาจิตใจภายในและทำให้แรงจูงใจในการเรียนรู้ดำเนินต่อไปได้

ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพ คุณภาพ หรือระดับความพึงพอใจซึ่งเป็นผลมาจาก ความสนใจต่างๆและทัศนคติที่บุคคลมีต่อสิ่งนั้น (Good , 1973 , p. 320)

จากการศึกษาความหมายของความพึงพอใจสรุปได้ว่าความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด

2. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความพึงพอใจจากการสรุปของวิรุฬ พรรณเทวี (2542 , หน้า 111) หมายถึง ความรู้สึก ภายในจิตใจของมนุษย์ที่ไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลว่าจะคาดหวังกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างไร ถ้าคาดหวังหรือมีความตั้งใจมากและได้รับการตอบสนองด้วยดีจะมีความพึงพอใจมาก แต่ในทาง ตรงกันข้ามอาจผิดหวังหรือไม่พึงพอใจเป็นอย่างยิ่งเมื่อไม่ได้รับการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ตนตั้งใจไว้ว่ามีมากหรือน้อย

คณิต ดวงหัตติ (2537) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจว่า หมายถึง ความรู้สึก ชอบ หรือพอใจของบุคคลที่มีต่อการทำงานและองค์ประกอบหรือสิ่งจูงใจอื่น ๆ ถ้างานที่ทำหรือ องค์ประกอบเหล่านั้นตอบสนองความต้องการของบุคคลได้บุคคลนั้นจะเกิดความพึงพอใจในงาน ขึ้นจะอุทิศเวลา แรงกาย แรงใจ รวมทั้งสติปัญญาให้แก่งานของตนให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมี คุณภาพ

สิ่งจูงใจที่ใช้เป็นเครื่องมือกระตุ้นให้บุคคลเกิดความพึงพอใจจากการศึกษา รวบรวม และสรุปของ มีดังนี้

1. สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุ (material inducement) ได้แก่ เงิน สิ่งของหรือสภาวะทางกายที่ให้แก่ผู้ประกอบการกิจกรรมต่าง ๆ
2. สภาพทางกายที่พึงปรารถนา (desirable physical condition) คือสิ่งแวดล้อมในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งอันก่อให้เกิดความสุขทางกาย
3. ผลประโยชน์ทางอุดมคติ (ideal benefaction) หมายถึงสิ่งต่าง ๆ ที่สนองความต้องการของบุคคล
4. ผลประโยชน์ทางสังคม (association attractiveness) คือความสัมพันธ์อันดีที่มีตรึงกับผู้ร่วมกิจกรรม อันจะทำให้เกิดความผูกพันความพึงพอใจและสภาพการเป็นอยู่ร่วมกัน เป็นความพึงพอใจของบุคคลในด้านสังคมหรือความมั่นคงในสังคม ซึ่งจะทำให้รู้สึกมีหลักประกันและมีความมั่นคงในการประกอบกิจกรรม

ความพึงพอใจกับทัศนคติเป็นคำที่มีความหมายคล้ายคลึงกันมากจนสามารถใช้แทนกันได้โดยให้คำอธิบายความหมายของทั้งสองคำนี้ว่า หมายถึง ผลจากการที่บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในสิ่งนั้นและทัศนคติด้านลบจะแสดงให้เห็นสภาพความไม่พึงพอใจ (Vroom , 1990, p. 90)

แนวคิดความพึงพอใจที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ (satisfaction) เป็นทัศนคติที่เป็นนามธรรม เกี่ยวกับจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึกที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ไม่สามารถมองเห็นรูปร่างได้ นอกจากนี้ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกด้านบวกของบุคคล ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจจะเกิดขึ้นจากความคาดหวัง หรือเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลได้ซึ่งความพึงพอใจที่เกิดขึ้นสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามค่านิยมและประสบการณ์ของตัวบุคคล

3. ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และการได้รับความพึงพอใจ

ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ เป็นการศึกษาที่เน้นเรื่องความสำคัญของผู้รับสารในฐานะผู้กระทำการสื่อสาร โดยมีความเชื่อว่าผู้รับสารเป็นผู้กำหนดว่า ตนเองต้องการอะไร และสารอะไรจึงจะสนองความพึงพอใจของตนเองได้ ดังนั้น ผู้รับสารจะเป็นผู้เลือกใช้สื่อประเภทต่าง ๆ และเลือกรับสารเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง

แนวคิดหลักของการวิเคราะห์การใช้ความพึงพอใจของผู้รับสารที่มีต่อสื่อ สรุปว่า โดยส่วนใหญ่ในการเปิดรับสารของผู้รับสารนั้น มนุษย์มีความตั้งใจที่จะแสวงหาข่าวสาร เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในทางใดทางหนึ่ง ดังนั้น เมื่อมีความตั้งใจที่แน่นอนดังกล่าว การเข้าไปใช้สื่อจึงไม่ใช่กิจกรรมที่กระทำอย่างไร้เป้าหมายหากเป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์ แน่นนอน หรือเรียกว่า Goal-oriented Activity โดยผู้รับสารเป็นผู้แสวงหาและเลือกใช้ สื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่ซึ่งทิศทางที่บุคคลเลือกแสวงหาและใช้สื่อประเภทใดนั้นเกิดจากความต้องการของบุคคลเป็นปฐมเหตุ จากนั้นความ

ต้องการดังกล่าวจะถูกแปรมาเป็นแรงจูงใจ(motivation) ที่ผลักดันให้บุคคลเคลื่อนไหวเข้าหาการใช้สื่อประเภทต่าง ๆ (กาญจนา แก้วเทพ , 2547 , หน้า 306-307)

การใช้ประโยชน์และการได้รับความพึงพอใจจากสื่อมวลชนของผู้รับสารมีจุดกำเนิดมาจากสถานะทางจิตใจและสังคมที่มาจากความต้องการ สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดความคาดหวังจากสื่อมวลชนหรือแหล่งสารอื่น ซึ่งนำไปสู่รูปแบบต่าง ๆ ของการมีโอกาสดำเนินการได้รับสารจากสื่อมวลชน และก่อให้เกิดผลที่สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับสาร อาจกล่าวได้ว่า ผู้รับสารแต่ละคนใช้สื่อมวลชนเพื่อแสวงหาความพึงพอใจจากสื่อมวลชน ผ่อนคลายความเครียด ค้นหาความรู้หรือเอาประโยชน์ใดประโยชน์หนึ่ง เป็นการศึกษา กระบวนการรับสารซึ่งมีความแตกต่างไปจากการศึกษาในอดีตที่เน้นศึกษาเรื่องอิทธิพล ของสื่อมวลชนต่อผู้รับสาร วิธีการนี้เป็นการศึกษาว่าผู้รับสารใช้สื่อมวลชนเพื่อแสวงหา ความพอใจเพื่อบรรลุ

ความต้องการของตน (KATZ, BLUMLER, & GUREVITCH, 1983) ปัจจัยที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการใช้สื่อหรือผู้รับสารมี ดังนี้ (KATZ ET AL., 1983)

1. สภาพทางสังคมและลักษณะทางจิตวิทยาของผู้รับสาร (social and psychological origins) ทำให้มนุษย์มีความต้องการแตกต่างกันไป
2. ความต้องการและความคาดหวังการใช้สื่อของผู้รับสาร (need expectation of the mass media) ที่แตกต่างกันทำให้แต่ละคนคาดคะเนว่าสื่อแต่ละประเภทจะสนอง ความพึงพอใจได้แตกต่างกัน

แนวทางการศึกษาตามทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจให้ความหมายสำคัญกับการเลือก การรับรู้ และการตอบสนองต่อสื่อของผู้รับสารเป็นหลัก หัวใจสำคัญของข้อตกลงพื้นฐานตามทฤษฎีนี้คือ ผู้รับสารรู้ตัวอยู่เสมอและเป็นผู้เลือกสรรช่องทาง และเนื้อหาที่ต้องการด้วยตนเอง (McQuail , 1994 , p. 318)

4. ทฤษฎีการจูงใจ

ทฤษฎีที่มีชื่อเสียงที่สุดของความพึงพอใจ คือ ทฤษฎีจูงใจ(motivation theory) ของ Maslow (1970, pp. 80-81) หรือที่เรียกว่า ทฤษฎีทั่วไปเกี่ยวกับการจูงใจ (Maslow's general theory of human motivation) ซึ่งมาสโลว์ได้ตั้งสมมุติฐานสิ่งจูงใจจากความต้องการของมนุษย์ไว้ว่า มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอ ความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่เป็นสิ่งจูงใจอีกต่อไป แต่ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองนั้นจะเป็นสิ่งจูงใจแทน และมาสโลว์ได้ลำดับชั้นความต้องการของมนุษย์จากระดับต่ำถึงระดับสูง โดยแบ่งออกเป็น 5 ชั้น ดังนี้

1. ความต้องการด้านร่างกาย (physiological needs) เป็นความต้องการพื้นฐานเพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการอาหาร อากาศ ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค และความต้องการทางเพศ
2. ความต้องการทางด้านความปลอดภัย (safety needs) ได้แก่ ความต้องการความปลอดภัยทางด้านร่างกาย เช่น ความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ อันตรายต่างๆ และความมั่นคงในอาชีพ
3. ความต้องการที่จะเป็นส่วนหนึ่งของสังคม (belonging needs) ได้แก่ ความต้องการที่จะเข้าร่วม และได้รับการยอมรับในสังคม ความเป็นมิตร และความรักจากเพื่อนร่วมงาน
4. ความต้องการจะเห็นคุณค่าของตนเอง (esteem needs) ได้แก่ ความต้องการอยากเด่นในสังคม เป็นที่ยอมรับ เป็นที่ยกย่องสรรเสริญของบุคคลอื่น
5. ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จตามความนึกคิดของตนเอง (self-actualization) เป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ ที่คนส่วนมากอยากจะเป็นอยากจะได้

5. วิธีการสร้างความพึงพอใจในการเรียน

การศึกษาจะมีความสัมพันธ์และความพึงพอใจที่ดีต่อการเรียน ต้องมีการสร้างความพอใจในการเรียนตั้งแต่เริ่มต้นให้แก่ผู้เรียน ซึ่งการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายหรือการปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ให้คำแนะนำปรึกษา จึงต้องคำนึงถึงความพึงพอใจ ซึ่งในปัจจุบันผู้สอนเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกหรือให้คำแนะนำปรึกษา จึงต้องคำนึงถึงความพึงพอใจในการเรียนรู้การกระทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้หรือการปฏิบัติงาน มีแนวความคิดพื้นฐานที่ต่างกันอยู่ 2 ลักษณะ ดังนี้

1. ความพึงพอใจนำไปสู่การปฏิบัติงาน การตอบสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติงานจนเกิดความพึงพอใจ จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานที่สูงกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการตอบสนองที่สนองตามแนวคิดดังกล่าว
2. ผลของการปฏิบัติงานไปสู่ความพึงพอใจ ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างพึงพอใจและการปฏิบัติงานจะถูกเชื่อมโยงด้วยปัจจัยอื่น ๆ ผลของการปฏิบัติงานที่ดีจะนำไปสู่ผลของการตอบแทนที่เหมาะสม ซึ่งในที่สุดจะนำไปตอบสนองความพึงพอใจในรูปของรางวัลหรือผลตอบแทนภายใน (intrinsic rewards) และผลตอบแทนภายนอก (extrinsic rewards) โดยผ่านการรับรู้เกี่ยวกับความยุติธรรมของผลตอบแทน ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ของการตอบแทนที่ได้รับรู้แล้ว ความพึงพอใจย่อมเกิดขึ้น โดยมีผู้ให้แนวคิดไว้หลายท่านดังนี้

Skinner (1972, p. 1) มีความเห็นว่า การปรับพฤติกรรมไม่สามารถทำได้โดยเทคโนโลยีทางกายภาพและชีวภาพ แต่ต้องอาศัยเทคโนโลยีของพฤติกรรม คือ เสรีภาพและความภาคภูมิใจ

จุดหมายปลายทางที่แท้จริงของการศึกษา โดยการทำให้มีความเป็น ตัวของตัวเอง รับผิดชอบต่อการกระทำ เสรีภาพ คือ ความเป็นอิสระจากการควบคุมวิเคราะห์ ปรับเปลี่ยน หรือปรับปรุงรูปแบบใหม่ให้แก่สิ่งแวดล้อมนั้น โดยทำให้อำนาจการควบคุมอ่อนลง จนเกิดความรู้สึกว่าตนเองมิได้ถูกควบคุม หรือต้องแสดงพฤติกรรมใด ๆ ที่เนื่องมาจากการกระทำที่ควรได้รับการยกย่องยอมรับมากเท่าไร จะต้องเป็นการกระทำที่ปลดปล่อยจากการบังคับหรือสิ่งควบคุมใด ๆ มากเท่านั้น นั่นคือสัดส่วนปริมาณของการยกย่องยอมรับที่ให้แก่การกระทำ จะเป็นส่วนกลับกับความเด่น หรือความสำคัญของสาเหตุที่จูงใจให้กระทำ นอกจากนี้ Skinner ได้ให้ข้อคิดกับครูว่า จงทำให้เด็กเกิดความเชื่อว่า เขาอยู่ในความควบคุมของตัวเอง แม้ผู้ควบคุมที่แท้จริง คือ ครู

Whitehead (1967 , p.1) ได้กล่าวถึงจังหวะของการศึกษามี 3 ขั้นตอนดังนี้

1. การสร้างความพึงพอใจ โดยให้นักเรียนได้รับสิ่งใหม่ ๆ มีความตื่นเต้น พอใจในการได้พบและเกิดสิ่งใหม่ ๆ
2. การทำความเข้าใจ โดยมีการจัดระบบระเบียบ ให้คำจำกัดความ มีการกำหนดขอบเขตที่ชัดเจน
3. การนำไปใช้ โดยนำสิ่งใหม่ที่ได้มาไปจัดสิ่งใหม่ ๆ ที่จะได้พบต่อไป เกิดความตื่นเต้นที่จะเอาไปจัดสิ่งใหม่ ๆ ที่เข้ามา

6. การวัดความพึงพอใจ

การวัดความพึงพอใจนั้น มีขอบเขตที่จำกัด อาจมีความคาดเคลื่อนขึ้น ถ้าบุคคลเหล่านั้นแสดงความคิดเห็นไม่ตรงกับความรู้สึกที่จริง ซึ่งความคาดเคลื่อนเหล่านี้ย่อมเกิดขึ้นได้เป็นธรรมดาของการวัดทั่ว ๆ ไป การวัดความพึงพอใจนั้น สามารถทำได้หลายวิธี ดังต่อไปนี้

1. การใช้แบบสอบถาม เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นซึ่งสามารถกระทำได้ในลักษณะกำหนดคำตอบให้เลือก หรือตอบคำถามอิสระ คำถามดังกล่าวอาจถามความพอใจในด้านต่าง ๆ
2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีวัดความพึงพอใจทางตรง ซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดี จึงจะได้ข้อมูลที่แท้จริง
3. การสังเกต เป็นวิธีวัดความพึงพอใจ โดยการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมายไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูดจา กริยา ท่าทาง วิธีนี้ต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจัง และสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นข้างในจิตใจของบุคคลที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งจะแสดงออกมามีเห็นว่า ชอบใจมีความสุข ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ประสบผลสำเร็จ

โดยวิธีการวัดความพึงพอใจสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต ดังนั้นถ้าครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจ จะทำให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายหรือการปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รุ่งอรุณ จงแสง (2551: บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบัญชีเบื้องต้น 2 เรื่อง “การปรับปรุงบัญชี” ของนักเรียน ปวช. ชั้นปีที่ 1 กลุ่ม A 15 ที่สอนโดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติ โรงเรียนเทคโนโลยีหมู่บ้านครู มีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1. เพื่อให้ทราบผลการปฏิบัติจากการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติของวิชาการบัญชีเบื้องต้น 2 ที่สอนในขณะบริหารธุรกิจ โรงเรียนเทคโนโลยีหมู่บ้านครู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นของผู้เรียนจะใช้เป็นตัวชี้วัดว่ารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมาเป็นรูปแบบการสอนที่มีประสิทธิภาพ 2. เพื่อหาแนวทางในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติของวิชาการบัญชีเบื้องต้น 2 ให้ดีขึ้น 3. เพื่อเป็นแนวทางการวิจัยในการค้นหากระบวนการเรียนรู้ที่ดีในขณะอื่น ๆ ที่ใกล้เคียงกันผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนวิชา การบัญชีเบื้องต้น 2 เรื่อง “การปรับปรุงบัญชี” ของนักเรียน ปวช. ชั้นปีที่ 1 กลุ่ม A 15 พบว่าผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติ เรื่อง “การปรับปรุงบัญชี” ในระดับมาก

จำลอง วารุภา (2553 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่องการใช้ชุดฝึกทักษะเรื่องการแข่งขันประกวดวาดภาพวิชาการบัญชีห้างหุ้นส่วนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนศิลป์ทั่วไป (ธุรกิจ) โรงเรียนพร้าววิทยาคม อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ เรื่องการแข่งขันประกวดวาดภาพ วิชาการบัญชีห้างหุ้นส่วนที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนจากการใช้ชุดฝึกทักษะการแข่งขันประกวดวาดภาพ วิชาการบัญชีห้างหุ้นส่วน 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนศิลป์ทั่วไป (ธุรกิจ) ที่มีต่อการเรียนวิชาบัญชีห้างหุ้นส่วนด้วยการใช้ชุดฝึกทักษะเรื่องการแข่งขันประกวดวาดภาพ วิชาการบัญชีห้างหุ้นส่วน ผลการศึกษาพบว่า 1. ชุดฝึกทักษะการแข่งขันประกวดวาดภาพ วิชาการบัญชีห้างหุ้นส่วน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.22/85.06 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้คือ 80/80 2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 5 จากการใช้ชุดฝึกทักษะการแบ่งกำไรขาดทุน วิชาการบัญชีห้างหุ้นส่วน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนศิลป์ทั่วไป (ธุรกิจ) ที่มีต่อการเรียนวิชาการบัญชีห้างหุ้นส่วนจากการใช้ชุดฝึกทักษะการแบ่งกำไรขาดทุน วิชาการบัญชีห้างหุ้นส่วน พบว่ามีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

วัชรีย์ คำอ้าย (2553 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา การบัญชีการเงิน ของนักศึกษาระดับชั้นปวส. 1/1 สาขาวิชาการบัญชี โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติวิทยาลัยเทคโนโลยีศรีธนาพาณิชยการ เชียงใหม่ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง การวิเคราะห์ รายการค้า ของนักศึกษาระดับชั้น ปวส.1/1 สาขาวิชาการบัญชี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 คะแนนเต็ม 20 คะแนน นักศึกษาได้คะแนนสูงสุดก่อนเรียน 18 คะแนน ต่ำสุด 8 คะแนน คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.38 หรือร้อยละ 71.90 และได้คะแนนสูงสุดหลังเรียน 19 คะแนน ต่ำสุด 8 คะแนน คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.31 หรือ ร้อยละ 76.95 และผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการทำแบบฝึกปฏิบัติทั้ง 5 ชุด พบว่าคะแนนจากการทำแบบฝึกปฏิบัติรวม 5 ชุด นักศึกษาได้คะแนนสูงสุด 40.5 คะแนน ต่ำสุด 34 คะแนน และได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.33 หรือร้อยละ 73.3 ซึ่งสูงกว่ามาตรฐานร้อยละ 70

ทัศนชัย เก่งกำลังพลและคณะ (2553 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้เทคนิคการสอนแบบ KWDL เรื่องสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว รายวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จุดมุ่งหมายเพื่อสร้าง หาประสิทธิภาพและทดลองใช้ชุดฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้เทคนิคการสอนแบบ KWDL เรื่องสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว รายวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1/4 จำนวน 35 คน โรงเรียนเทศบาลประชาสรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัย พบว่า 1) ชุดฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้เทคนิคการสอนแบบ KWDL เรื่อง สมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และมีประสิทธิภาพ 80.22 / 82.19 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80 / 80 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่องสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว สูงกว่า เกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ ชุดฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาด้วยเทคนิค KWDL รายวิชาวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว มีความคงทนในการเรียนรู้

สุดารัตน์ อนุรักษพงษ์พร (2554 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาการเรียนรู้ เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้าในสมุดรายวันทั่วไป วิชาการบัญชี 1 โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติ การ ระดับ อนุปริญญา สาขาการจัดการทั่วไปรุ่น 6 วิทยาลัยชุมชนระนอง มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ เปรียบเทียบคะแนนทดสอบก่อน-หลังเรียน ด้วยชุดฝึกปฏิบัติของนักศึกษา เรื่องการวิเคราะห์ รายการค้าในสมุดรายวันทั่วไป และศึกษาพฤติกรรมการเรียน นักศึกษาด้วยชุดฝึกปฏิบัติของ นักศึกษา ระดับอนุปริญญา ปีที่ 2 สาขาการจัดการทั่วไป เรื่องการวิเคราะห์ รายการค้าในสมุด รายวันทั่วไป โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม จากผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของ การเปรียบเทียบผลการเรียนจากการ ผลสรุปการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าการทดสอบก่อน และหลัง เรียน ด้วยชุดฝึกปฏิบัติ คะแนนจากการทดสอบก่อนเรียน ผู้เรียนทั้ง 14 คน มีค่าเฉลี่ยของผลการ เรียนต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม 30 คะแนน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.21) แต่เมื่อทดสอบหลังจากที่ ผู้เรียน ได้เรียนด้วยชุดฝึกปฏิบัติแล้วพบว่า ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยของผลการเรียนสูงกว่าครึ่งหนึ่งของ คะแนนเต็ม 30 คะแนน(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20.71) และเมื่อตรวจสอบความก้าวหน้าทางการเรียนของ ผู้เรียน โดยชุดฝึกปฏิบัติ พบว่าผู้เรียนร้อยละ 100 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น (ค่าความก้าวหน้าเฉลี่ย เท่ากับ 12.5) จากผลการทดสอบค่าสถิติ t-test ของคะแนนทดสอบก่อน- หลังเรียน พบว่า มีความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าผลการเรียนก่อน และหลังเรียนแตกต่างกัน โดยที่ผลการเรียนของการทดสอบหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 20.71 และผลการเรียนของการ ทดสอบก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 8.21 นั่นคือผลการเรียนหลังเรียนมีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียน 12.50 บ่งชี้ถึงผู้เรียนมีผลการเรียนดีขึ้น จากการสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนในระหว่างการเรียนรู้ด้วยชุดฝึก ปฏิบัติ บันทึกคะแนนจากการสังเกตพบว่า ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความสนใจใฝ่ เรียน และความมีวินัย อยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ย (X) เท่ากับ 2.91, 3.00, 3.00, 2.66 และ 2.83 ตามลำดับในระดับมาก

บังอร สอนราษฎร์ (2554 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดฝึกทักษะด้วยตนเอง รายวิชา การบัญชีเบื้องต้น ง 30288 เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้า มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ชุดฝึกที่มี ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนที่เรียนด้วย ชุดฝึกทักษะด้วยตนเอง และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดฝึก ทักษะด้วยตนเอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหนองแคว “สรกิจพิทยา” อำเภอหนองแคว จังหวัดสระบุรี ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 40 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) ผลการศึกษาค้นคว้า ปรากฏผล 1. ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะด้วยตนเอง เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้า ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 81.25/80.55 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้า

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนด้วยชุดฝึกทักษะด้วยตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดฝึกทักษะด้วยตนเอง เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้า ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับมาก

สุทธิดา ชัยชนะ (2554 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบัญชีเบื้องต้น 2 เรื่อง การบันทึกรายการเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าในสมุดรายวันทั่วไป ของนักเรียน ปวช.1/4 วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีธนาพาณิชย์การ เชียงใหม่ โดยใช้แบบฝึกทักษะวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบัญชีเบื้องต้น 2 เรื่อง การบันทึกรายการเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าในสมุดรายวันทั่วไปของนักเรียน ปวช.1/4 มีข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาครั้งต่อไปดังนี้ 1. การใช้ชุดแบบฝึกทักษะ ควรคำนึงถึงความรู้พื้นฐานและวุฒิภาวะของผู้เรียน ตลอดจนมีการสร้างบรรยากาศและเสริมแรงอย่างเหมาะสม เพื่อจะได้ส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ อย่างเต็มความสามารถ 2. ควรนำการใช้ชุดแบบฝึกทักษะไปทดลองใช้กลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น ในระดับที่สูงกว่า เพื่อเป็นการทบทวนเนื้อหาความรู้เดิมที่เคยได้เรียนมา 3. ควรมีชุดแบบฝึกทักษะที่มีความหลากหลาย เพื่อจูงใจให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและตั้งใจเรียนมากยิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นรายงานการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนโดยใช้การพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนด้วยวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการคิด เรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003 โดยผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1/4 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการบัญชีต้นทุน 1 (รหัส 30201-2003) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 6 คน
2. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ เนื้อหาวิชาการบัญชีต้นทุน 1 (รหัส 30201-2003) เรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน
3. ตัวแปรที่ศึกษาวิจัยคือ
 - 3.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนการสอน โดยใช้วิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการคิดเรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003
 - 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนโดยใช้การพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนด้วยวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการคิดเรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003

3.2.2 ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนด้วยวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการคิดเรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงานวิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566
5. สถานที่ที่ใช้ในการวิจัย คือ วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีดังนี้

1. วิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการคิดเรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงานวิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
 - 2.1 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบฝึกและแบบทดสอบปฏิบัติการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003
 - 2.2 แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการคิดเรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปใช้และเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1/4 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการบัญชีต้นทุน 1 (รหัส 30201-2003) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 6 คน ตามขั้นตอนดังนี้

1. ดำเนินการสอนโดยวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการคิดเรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003 ที่จัดทำขึ้น ให้นักศึกษาทำแบบฝึกทักษะตามที่กำหนดไว้จนครบ
2. เมื่อนักศึกษาเรียนและทำแบบฝึกแล้ว จึงวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนด้วยแบบทดสอบแล้วตรวจและบันทึกคะแนน
3. ให้นักศึกษาตอบแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการคิดเรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003 จำนวน 6 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ และแบบทดสอบเรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน รายวิชาการบัญชีต้นทุน 1 (รหัส 30201-2003) มีความก้าวหน้าทางการเรียน

3. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ของแบบทดสอบวัดความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการคิดเรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ในการหาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม (รวิวรรณ ชินตระกูล , 2540 : 219)

$$\text{สูตร } P = \left(\frac{fx}{n} \right) \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ในการปรากฏของข้อมูล
	x	แทน	ค่าของข้อมูลหรือคะแนน
	n	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) ในการหาค่าเฉลี่ยของข้อมูล (ยูทธ ไกยวรรณ , 2548 : 106)

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
	N	แทน	จำนวนคะแนนในข้อมูลนั้น

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นรายงานการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนโดยใช้การพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนด้วยวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการคิด เรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ และแบบทดสอบเรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน รายวิชาการบัญชีต้นทุน 1 (รหัส 30201-2003)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการคิดเรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	หมายถึง	จำนวนกลุ่มเป้าหมาย
\bar{X}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ และแบบทดสอบ เรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน รายวิชาการบัญชีต้นทุน 1 (รหัส 30201-2003) ปრაกฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ และแบบทดสอบ เรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน รายวิชาการบัญชีต้นทุน 1 (รหัส 30201-2003)

เลขที่	ชื่อ-สกุล	คะแนน				
		ใบงาน ที่ 5-1 10	ใบงาน ที่ 5-2 10	ใบงาน ที่ 5-3 10	ทดสอบ หลังเรียน 10	รวม 40
1	นางสาวชนกานต์ ยิ้มเจริญ	8	8	9	8	33
2	นางสาวชูโรณี วาจิ	10	9	9	10	38
3	นางสาวนาชียะห์ ชาชู	7	7	8	8	30
4	นางสาวอาฟีพะห์ ลาเต๊ะ	9	9	10	10	38
5	นายอึฟฟาน อหาหมัด	9	9	9	10	37
6	นางสาวยามีละห์ ตะซง	10	10	10	10	40
	คะแนนรวม	53	52	55	56	216
	ค่าเฉลี่ย	8.83	8.67	9.17	9.33	36.00
	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	88.33 %	86.67%	91.67%	93.33%	90.00%

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ และแบบทดสอบ เรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน รายวิชาการบัญชีต้นทุน 1 (รหัส 30201-2003) พบว่า ผู้เรียนสามารถทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 90.00 %

**ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการคิดเรื่อง
การคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003**

การวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการคิดเรื่องการ
คำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003 ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการคิดเรื่องการ
คำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003

ความพึงพอใจของนักศึกษา	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
1. แบบฝึกหัดมีเนื้อหาสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ	4.75	0.35	มากที่สุด
2. แบบฝึกหัดส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการบัญชีต้นทุน 1	4.58	0.49	มากที่สุด
3. แบบฝึกหัดส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้มากขึ้น	4.56	0.63	มากที่สุด
4. แบบฝึกหัดส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการฝึกทักษะ	4.45	0.67	มาก
5. ผู้เรียนได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน	4.54	0.52	มากที่สุด
6. ผู้เรียนสามารถฝึกเสริมทักษะได้ทั้งในเวลาและนอกเวลาเรียน	4.38	0.53	มาก
7. รูปแบบแบบฝึกหัดแปลกใหม่ น่าสนใจ ทันสมัย	4.75	0.48	มากที่สุด
8. คำสั่งและคำถามชัดเจน เข้าใจง่าย	4.65	0.47	มากที่สุด
9. กำหนดเวลาแต่ละหน่วยมีความเหมาะสม	4.66	0.56	มากที่สุด
10. สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพได้	4.79	0.46	มากที่สุด
รวม	4.61	0.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่าระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อวิธีการสอนแบบเน้น
กระบวนการคิดเรื่องการคำนวณต้นทุนค่าแรงงาน วิชาการบัญชีต้นทุน 1 รหัสวิชา 30201-2003
ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.61 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สามารถนำ
ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพได้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.79 ส่วนข้อที่มีระดับต่ำสุด
คือผู้เรียนสามารถฝึกเสริมทักษะได้ทั้งในเวลาและนอกเวลาเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.38

ภาคผนวก

ใบความรู้ที่ 5-1 การบัญชีเกี่ยวกับต้นทุนค่าแรงงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับการคำนวณค่าแรงงานปกติและค่าล่วงเวลา
2. เพื่อให้ผู้เรียนคำนวณและบันทึกบัญชีเกี่ยวกับค่าแรงงานขั้นต้นและค่าแรงงานสุทธิได้

เนื้อหา

การคำนวณค่าแรงงานปกติและค่าล่วงเวลา

การคำนวณจำนวนชั่วโมงการทำงานของพนักงานในทะเบียนสรูปค่าแรงงานนั้นได้จากบัตรลงเวลา โดยตรวจสอบการเข้า-ออก กรอกจำนวนชั่วโมงการทำงานของคนงานแต่ละคนทุกวัน เมื่อกรอกจำนวนชั่วโมงการทำงานในทะเบียนสรูปค่าแรงงานแล้ว จะสามารถคำนวณค่าแรงปกติ ค่าแรงล่วงเวลา และค่าแรงรวมทั้งสิ้น ในทะเบียนสรูปค่าแรงงานจะมีช่องสำหรับ การหักเงินประเภทต่าง ๆ เช่น ราชการหักค่าภาษีหัก ณ ที่จ่าย ค่าเบี้ยประกัน เงินประกันสังคม เป็นต้น หลังหักรายการต่างๆ แล้ว จะทราบยอดเงินได้สุทธิที่ต้องจ่าย

วิธีคำนวณค่าแรงงานปกติตามชั่วโมงทำงาน

ค่าแรงงานปกติ = จำนวนชั่วโมงการทำงาน x อัตราค่าแรงงานต่อชั่วโมง

วิธีคำนวณค่าแรงงานปกติตามชิ้นงาน

ค่าแรงงานปกติ = จำนวนชิ้นงานที่ทำ x อัตราค่าแรงงานต่อชิ้น

สำหรับค่าแรงล่วงเวลานั้น ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ 2541 ได้กำหนดชั่วโมงการทำงานปกติไว้วันละไม่เกิน 8 ชั่วโมง และต้องไม่เกินสัปดาห์ละ 48 ชั่วโมง ในกรณีที่นายจ้างให้ทำงานเกินกว่าชั่วโมงตามปกติต้องจ่ายค่าล่วงเวลาให้แก่ลูกจ้าง อัตราการคำนวณค่าล่วงเวลามีดังนี้

1. อัตราค่าล่วงเวลาในวันทำงานปกติ ในกรณีที่นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานล่วงเวลาในวันทำงานปกติให้นายจ้างจ่ายค่าล่วงเวลาให้แก่ลูกจ้างในอัตราหนึ่งเท่าครึ่งของอัตราค่าจ้างต่อชั่วโมง คูณจำนวนที่เกินกว่าเวลาทำงานปกติ

2. อัตราค่าแรงงานในวันหยุดช่วงเวลางานปกติ กรณีที่ทำงานวันหยุดในช่วงเวลาทำงานปกติให้นายจ้างจ่ายค่าแรงให้แก่ลูกจ้างเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเท่าของอัตราค่าจ้างต่อชั่วโมง หรือคิดเป็นสองเท่าของอัตราค่าจ้างต่อชั่วโมง คูณจำนวนชั่วโมงที่ทำงานในวันหยุด

3. อัตราค่าล่วงเวลาในวันหยุดเกินช่วงเวลางานปกติ กรณีที่ทำงานวันหยุดเกินช่วงเวลางานปกติให้นายจ้างจ่ายค่าแรงให้แก่ลูกจ้างเพิ่มขึ้นอีกสองเท่าของอัตราค่าจ้างต่อชั่วโมง หรือคิดเป็นสามเท่าของอัตราค่าจ้างต่อชั่วโมง คูณจำนวนชั่วโมงที่ทำงานล่วงเวลาในวันหยุด

ตัวอย่างการคำนวณค่าแรงงานขั้นต้น

บริษัทเบตงอุตสาหกรรม จำกัด กำหนดเวลาทำงานปกติของพนักงานระหว่างวันจันทร์-วันเสาร์ เวลา 8.00 - 17.00 น. (พักเที่ยง 1 ชม.) นายมามะ เป็นลูกจ้างในแผนกตัดได้ลงเวลาปฏิบัติงานช่วง 1 สัปดาห์ ในเดือนสิงหาคม ดังนี้

วัน	เวลาปฏิบัติงาน	จำนวนชั่วโมง
จันทร์	8.00 - 17.00 น.	8
อังคาร	8.00 - 17.00 น.	8
พุธ	9.00 - 17.00 น.	7
พฤหัสบดี	8.00 - 17.00 น.	8
ศุกร์	8.00 - 18.00 น.	9
เสาร์	8.00 - 19.00 น.	10
อาทิตย์	8.00 - 19.00 น.	10

จากข้อมูลเวลาปฏิบัติงานของนายมามะ ถ้านายมามะได้รับค่าแรงในอัตราชั่วโมงละ 30 บาท การคำนวณค่าแรงงานขั้นต้นประจำสัปดาห์ของนายมามะจะคำนวณได้ดังนี้

วัน	จำนวนชั่วโมงทำงานปกติ	จำนวนชั่วโมงทำงานล่วงเวลา 1.5 เท่า	จำนวนชั่วโมงทำงานล่วงเวลา 2 เท่า	จำนวนชั่วโมงทำงานล่วงเวลา 3 เท่า
จันทร์	8	-	-	-
อังคาร	8	-	-	-
พุธ	7	-	-	-
พฤหัสบดี	8	-	-	-
ศุกร์	8	1	-	-
เสาร์	8	2	-	-
อาทิตย์	-	-	8	2
รวม	47	3	8	2
<u>สรุปค่าแรงงานประจำสัปดาห์</u>				
ค่าแรงงานปกติ (47 x 30)				= 1,410
ค่าแรงงานล่วงเวลาในวันทำงานปกติ (3 x 45)				= 135
ค่าแรงงานล่วงเวลาในวันหยุดช่วงเวลาปกติ (8 x 60)				= 480
ค่าแรงงานล่วงเวลาในวันหยุดเกินเวลาทำงานปกติ (2 x 90)				= 180
รวมค่าแรงงานขั้นต้นทั้งสิ้น				<u>2,205</u>

การบันทึกบัญชีเกี่ยวกับค่าแรงงานขั้นต้นและค่าแรงงานสุทธิ

พ.ศ. 2552		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วัน ที่			บาท	สต.	บาท	สต.
		คุมค่าแรงงาน		2,205	-		
		เงินประกันสังคมจ่ายสมทบ		70	50		
		ค่าแรงงานค้างจ่าย				1,914	00
		ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย				220	50
		เงินประกันสังคมค้างจ่าย				141	00
		บันทึกค่าแรงงานและรายการหัก					
		คุมงานระหว่างทำ		2,205	-		
		คุมค่าใช้จ่ายในการผลิต		-	-		
		คุมค่าแรงงาน				2,205	-
		บันทึกการจำแนกประเภทค่าแรง					
		ค่าแรงงานค้างจ่าย		1,914	00		
		เงินสด/ธนาคาร				1,914	00
		บันทึกการจ่ายค่าแรงงานสุทธิ					

ใบงานที่ 5-1 (1)

จุดประสงค์การเรียนรู้ ให้ผู้เรียนสามารถคำนวณจำนวนชั่วโมงการทำงานปกติและชั่วโมงการทำงาน
ล่วงเวลา พร้อมทั้งคำนวณค่าแรงงานปกติและค่าล่วงเวลาได้

บัตรลงเวลา ประจำสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 15 มกราคม 2552 ชื่อ นายประสิทธิ์ หน้ำถ้ำ แผนกตัด อัตราค่าแรง 30 บาทต่อชั่วโมง					
วัน	ลงเวลา	จำนวน ช.ม. ทำงานปกติ	จำนวนช.ม. ล่วงเวลา ในวันทำงาน ปกติ 1.5 เท่า	จำนวนช.ม. ล่วงเวลา ในวันหยุด ช่วงเวลาปกติ 2 เท่า	จำนวนช.ม. ล่วงเวลา ในวันหยุด เกินช่วงเวลา ปกติ 3 เท่า
จันทร์	8.00 – 17.00				
อังคาร	8.05 – 18.00				
พุธ	7.55 – 19.00				
พฤหัสบดี	8.00 – 17.00				
ศุกร์	8.10 – 17.00				
เสาร์	7.50 – 12.00				
อาทิตย์	-				
รวมเวลาทำงาน					

สรุปค่าแรงงานประจำสัปดาห์

ค่าแรงงานปกติ (.....x.....) =.....

ค่าแรงงานล่วงเวลาในวันทำงานปกติ (.....x.....) =.....

ค่าแรงงานล่วงเวลาในวันหยุดช่วงเวลาปกติ (.....x.....) =.....

ค่าแรงงานล่วงเวลาในวันหยุดเกินเวลาทำงานปกติ (.....x.....) =.....

รวมค่าแรงงานขั้นต้นทั้งสิ้น

ใบงานที่ 5-1 (2)

จุดประสงค์การเรียนรู้ ให้ผู้เรียนสามารถคำนวณจำนวนชั่วโมงการทำงานปกติและชั่วโมงการทำงานล่วงเวลา พร้อมทั้งคำนวณค่าแรงงานปกติและค่าล่วงเวลาได้

บัตรลงเวลา ประจำสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 15 มกราคม 2552 ชื่อ นายสมาน รักไทย แผนกประกอบ อัตราค่าแรง 40 บาทต่อชั่วโมง					
วัน	ลงเวลา	จำนวน ชม. ทำงานปกติ	จำนวนชม. ล่วงเวลา ในวันทำงาน ปกติ 1.5 เท่า	จำนวนชม. ล่วงเวลา ในวันหยุด ช่วงเวลาคปกติ 2 เท่า	จำนวนชม. ล่วงเวลา ในวันหยุด เกินช่วงเวลาคปกติ 3 เท่า
จันทร์	8.00 – 19.00				
อังคาร	8.05 – 18.00				
พุธ	8.10 – 19.00				
พฤหัสบดี	8.05 – 17.00				
ศุกร์	8.10 – 17.00				
เสาร์	7.50 – 18.00				
อาทิตย์	-				
รวมเวลาทำงาน					

สรุปค่าแรงงานประจำสัปดาห์

ค่าแรงงานปกติ (.....x.....) =.....

ค่าแรงงานล่วงเวลาในวันทำงานปกติ (.....x.....) =.....

ค่าแรงงานล่วงเวลาในวันหยุดช่วงเวลาคปกติ (.....x.....) =.....

ค่าแรงงานล่วงเวลาในวันหยุดเกินเวลาทำงานปกติ (.....x.....) =.....

รวมค่าแรงงานขั้นต้นทั้งสิ้น

ใบงานที่ 5-1 (3)

จุดประสงค์การเรียนรู้ ให้ผู้เรียนสามารถคำนวณจำนวนชั่วโมงการทำงานปกติและชั่วโมงการทำงานล่วงเวลา พร้อมทั้งคำนวณค่าแรงงานปกติและค่าล่วงเวลาได้

บัตรลงเวลา ประจำสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 15 มกราคม 2552 ชื่อ นายสุภัทร รักษา แผนกประกอบ อัตราค่าแรง 50 บาทต่อชั่วโมง					
วัน	ลงเวลา	จำนวน ช.ม. ทำงานปกติ	จำนวนช.ม. ล่วงเวลา ในวันทำงาน ปกติ 1.5 เท่า	จำนวนช.ม. ล่วงเวลา ในวันหยุด ช่วงเวลาคปกติ 2 เท่า	จำนวนช.ม. ล่วงเวลา ในวันหยุด เกินช่วงเวลาคปกติ 3 เท่า
จันทร์	8.10 – 17.00				
อังคาร	8.05 – 17.00				
พุธ	8.10 – 19.00				
พฤหัสบดี	8.00 – 17.00				
ศุกร์	8.10 – 19.00				
เสาร์	7.55 – 18.00				
อาทิตย์	8.00- 11.00				
รวมเวลาทำงาน					

สรุปค่าแรงงานประจำสัปดาห์

ค่าแรงงานปกติ (.....x.....) =.....

ค่าแรงงานล่วงเวลาในวันทำงานปกติ (.....x.....) =.....

ค่าแรงงานล่วงเวลาในวันหยุดช่วงเวลาคปกติ (.....x.....) =.....

ค่าแรงงานล่วงเวลาในวันหยุดเกินเวลาทำงานปกติ (.....x.....) =.....

รวมค่าแรงงานขั้นต้นทั้งสิ้น

ใบความรู้ที่ 5-2

การบัญชีเกี่ยวกับต้นทุนค่าแรงงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

3. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับการคำนวณเงิน โบนัสและค่าแรงสำหรับวันหยุดพักผ่อน
4. เพื่อให้ผู้เรียนคำนวณเงิน โบนัสและค่าแรงสำหรับวันหยุดพักผ่อนได้

เนื้อหา

เงินรางวัลพนักงาน (Bonus)

กิจการจะจ่ายเงินรางวัลพนักงานไว้เพื่อเป็นกำลังใจในการทำงานของพนักงานนอกเหนือจากเงินเดือนและค่าจ้างตามปกติ ในทางปฏิบัติเงินรางวัลจะถือเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิต โดยกิจการจะคำนวณเงิน โบนัสและบันทึกบัญชีเฉลี่ยเป็นค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน

ตัวอย่างการคำนวณเกี่ยวกับเงินรางวัลพนักงาน

บริษัทเบตงการผลิต จำกัด จ่ายเงินเดือนพนักงานฝ่ายผลิตสัปดาห์ละ 52,000 บาทโดยหักภาษี ณ ที่จ่าย 10 % เงินประกันสังคม 5 % กิจการมีนโยบายในการจ่ายเงินรางวัลพนักงานจำนวน 2 สัปดาห์

$$\text{เงินรางวัลพนักงาน} = 52,000 \times 2 = 104,000 \text{ บาท}$$

$$\text{เงินรางวัลเฉลี่ยต่อสัปดาห์} = 52,000 / 52 = 2,000 \text{ บาท}$$

สมุดรายวันทั่วไป

พ.ศ. 2552		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
ทุกสัปดาห์		คุ่มค่าแรงงาน	52,000	-			
		เงินประกันสังคมจ่ายสมทบ	2,600	-			
		ค่าแรงงานค้างจ่าย			44,200	-	
		ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย			5,200	-	
		เงินประกันสังคมค้างจ่าย			5,200	-	
		บันทึกค่าแรงงานและรายการหัก ต่าง ๆ					
		คุ่มงานระหว่างทำ	52,000	-			
		คุ่มค่าแรงงาน			52,000	-	
		บันทึกการจำแนกประเภทค่าแรง ตามลักษณะงานประจำแผนก					
		คุ่มค่าใช้จ่ายในการผลิต	2,000	-			
		เงินกันไว้เป็นโบนัสพนักงาน			2,000	-	
		บันทึกเงินรางวัลพนักงานเฉลี่ย ต่อเดือน					
เมื่อครบกำหนดการจ่ายเงินรางวัลพนักงาน							
		เงินกันไว้เป็นโบนัสพนักงาน	104,000	-			
		เงินสด/ธนาคาร			104,000	-	
		บันทึกการจ่ายเงิน โบนัส					

ใบงานที่ 5-2 (1)

จุดประสงค์การเรียนรู้ ให้ผู้เรียนสามารถคำนวณเงินโบนัสและค่าแรงสำหรับวันหยุดพักผ่อนได้

คำสั่ง ให้นักศึกษาคำนวณเงินโบนัสที่พนักงานจะได้รับและเงินโบนัสที่ต้องเฉลี่ยเป็นค่าใช้จ่าย พร้อมทั้งบันทึกรายการเกี่ยวกับค่าแรงงานประจำสัปดาห์ ค่าใช้จ่ายจากเงินโบนัสและเงินโบนัสที่ต้องจ่าย

บริษัทพร่อนการผลิต จำกัด มีพนักงานฝ่ายผลิตจำนวน 6 คน กิจการมีนโยบายการจ่ายเงินโบนัสให้เท่ากับ 2 เท่าของค่าแรงปกติประจำสัปดาห์ โดยจะจ่ายพร้อมค่าแรงสัปดาห์สุดท้ายของเดือนธันวาคมเป็นเช็ค ข้อมูลค่าแรงปกติของพนักงานมีดังนี้

นายสุรินทร์	รักสงบ	ค่าแรงงานสัปดาห์ละ	1,200 บาท
นายสมชาย	รักจริงใจ	ค่าแรงงานสัปดาห์ละ	1,300 บาท
นายปิติ	ยอดดอททอน	ค่าแรงงานสัปดาห์ละ	1,400 บาท
นายบุรี	น่าเอ็นดู	ค่าแรงงานสัปดาห์ละ	1,350 บาท
นายวาริ	สุดเย็น	ค่าแรงงานสัปดาห์ละ	1,500 บาท
นายสุเทพ	ไพเราะ	ค่าแรงงานสัปดาห์ละ	1,600 บาท

ใบงานที่ 5-2 (2)

จุดประสงค์การเรียนรู้ ให้ผู้เรียนสามารถคำนวณเงินโบนัสและค่าแรงสำหรับวันหยุดพักผ่อนได้

คำสั่ง ให้นักศึกษาคำนวณค่าแรงงานที่กิจการต้องจ่ายกันไว้สำหรับวันหยุดพักผ่อนของพนักงาน และบันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไปเกี่ยวกับค่าแรงงานและเงินกันไว้สำหรับวันหยุดพักผ่อนในแต่ละสัปดาห์ รวมทั้งการจ่ายค่าแรงเมื่อมีพนักงานหยุดพักผ่อน

บริษัท โชคดีการผลิต จำกัด กำหนดนโยบายการจ้างแรงงานและการลาหยุดพักผ่อนของพนักงานไว้ดังนี้

ชื่อ	แผนก	อัตราค่าแรงปกติต่อสัปดาห์	สิทธิในการหยุดพักผ่อน
นายหนึ่ง	ผลิต	1,600	2 สัปดาห์
นายสอง	ผลิต	1,500	1 สัปดาห์
นายสาม	ผลิต	1,600	2 สัปดาห์
นายสี่	ผลิต	1,650	2 สัปดาห์
นายห้า	บริการ	1,400	1 สัปดาห์
นายหก	บริการ	1,500	1 สัปดาห์

สมมติว่าสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 12 เมษายน 2552 นายสามและนายสี่ ลาหยุดพักผ่อน

ใบงานที่ 5-3

จุดประสงค์การเรียนรู้ ให้ผู้เรียนสามารถคำนวณเงินโบนัสและค่าแรงสำหรับวันหยุดพักผ่อนได้

คำชี้แจง

1. ให้นักศึกษาจับกลุ่มเพื่อน จำนวน 2-3 คนในการทำกิจกรรมเสริมทักษะ
2. ให้นักศึกษาจัดเตรียมเอกสารได้แก่
 - 2.1 แบบฟอร์มสมุดรายวันทั่วไป
 - 2.2 ทะเบียนสรุปค่าแรงงานคำนวณค่าแรงงานขั้นต้น รายการหักต่างๆ และค่าแรงงานสุทธิ
 - 2.3 ตารางคำนวณเงินโบนัสและเงินโบนัสที่ต้องเฉลี่ยเป็นค่าใช้จ่าย
 - 2.4 ตารางคำนวณเงินสำหรับวันหยุดพักผ่อนและเงินที่ต้องกันไว้สำหรับวันหยุดพักผ่อนเฉลี่ยเป็นค่าใช้จ่าย
3. ให้นักศึกษาช่วยกันวิเคราะห์รายการคำนวณเกี่ยวกับค่าแรงงานปกติและค่าแรงงานที่จ่ายในรูปแบบผลตอบแทนพิเศษ บันทึกรายการในเอกสารให้ครบถ้วนสมบูรณ์

บริษัททูลาทิมขุดสาหกรรม จำกัด มีคนงานฝ่ายผลิตจำนวน 5 คน และฝ่ายบริการจำนวน 3 คน ชั่วโมงทำงานปกติวันจันทร์ ถึงวันศุกร์ วันละ 8 ชั่วโมง หากทำงานเกินเวลาปกติจะได้รับค่าล่วงเวลาตามที่กฎหมายกำหนด ในการจ่ายค่าแรงงานบริษัทจะหักภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย 10 % และเงินประกันสังคม 5 % ของค่าแรงงานปกติ กิจการมีนโยบายการจ่ายเงินโบนัสในวันที่ 31 ธันวาคมของปีและกำหนดสิทธิในการลาหยุดพักผ่อนของพนักงาน และรายละเอียดการทำงานประจำสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 30 กรกฎาคม 2552 มีดังนี้

ชื่อ	แผนก	จำนวนชั่วโมงทำงาน		อัตราค่าแรงต่อวัน	โบนัสของค่าแรงปกติ	สิทธิลาหยุดพักผ่อน
		จันทร์-ศุกร์	เสาร์			
เอ	ผลิต	45	10	280	1 สัปดาห์	1 สัปดาห์
บี	ผลิต	40	9	280	2 สัปดาห์	1 สัปดาห์
ซี	ผลิต	43	4	300	2 สัปดาห์	2 สัปดาห์
ดี	ผลิต	45	-	300	2 สัปดาห์	2 สัปดาห์
อี	ผลิต	48	10	320	2 สัปดาห์	2 สัปดาห์
เอฟ	บริการ	42	4	260	1 สัปดาห์	1 สัปดาห์
จี	บริการ	40	-	240	1 สัปดาห์	1 สัปดาห์
เฮจ	บริการ	42	4	220	1 สัปดาห์	1 สัปดาห์

ข้อสมมุติ

1. ในวันสิ้นปี นายเอและนายบีลาหยุดพักผ่อนประจำปี
2. ข้อมูลเกี่ยวกับค่าแรงงาน เงิน โบนัส และการหยุดพักผ่อนเหมือนเดิม แต่กำหนดสาเหตุในการปฏิบัติงานล่วงเวลาของพนักงานเป็นดังนี้

เอ และ อี ทำงานในวันเสาร์เนื่องจากการเร่งผลิตสินค้าตามคำสั่งของลูกค้า
 บี ทำงานในวันเสาร์เนื่องจากวันศุกร์เครื่องจักรชำรุด จึงต้องเร่งทำการผลิต